Lietas arhīva Nr. CA-0922-23/24
ECLI:LV:RAT:2023:1206.C68323822.12.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2023.gada 6.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Marika Bebriša,
tiesnese Anita Grāvīte,
tiesnese Ieva Bāliņa
izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Brīvības bulvārī 34, civillietu /pers. A/ maksātnespējas procesa administratores prasībā pret SIA "Personal Training" un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem un īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu sakarā ar SIA "Personal Training" un /pers. C/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 28.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ maksātnespējas procesa administratore /pers. D/ cēlusi tiesā prasību pret SIA "Personal Training" un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem un īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu.

Pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 96.pantu un 144.pantu, prasībā lūgts atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža /pers. A/ un SIA "Personal Training" 21.08.2019. Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas aktu daļā par nekustamā īpašuma Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/, nodošanu SIA "Personal Training"; atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža SIA "Personal Training" un /pers. C/ 29.01.2021. Pirkuma līgumu, dzēšot /pers. C/ īpašuma tiesības uz Nekustamo īpašumu; atzīt /pers. A/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/.

Prasība pamatota ar šādiem argumentiem.

[1.1] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 10.09.2021.spriedumu lietā Nr.C30657721 ir pasludināts fiziskas personas /pers. A/ maksātnespējas process un par maksātnespējas procesa administratori iecelta administratore /pers. D/, amata apliecības Nr. 00513.

[1.2] No 09.07.2019.gada 9.jūlija līdz 2020.gada 20.martam Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas veica SIA "Alijas Trading" (reģ. Nr.40203023703) pievienotās vērtības nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa, valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu auditu par periodu 01.04.2018. - 30.09.2018. un uzņēmumu ienākuma nodokļa auditu par periodu 01.01.2018. - 31.12.2018, kā rezultātā sabiedrībai papildu nomaksai budžetā aprēķināti nodokļu maksājumi, nokavējuma nauda un soda nauda EUR 286238,73 kopējā apmērā.

Gan Auditējamā periodā, gan audita laikā SIA "Alijas Trading" vienīgais dalībnieks un valdes loceklis bija parādnieks /pers. A/, kura īpašumā līdz 31.10.2019. bija reģistrēts nekustamais īpašums Pērkones iela, Rīga, kadastra numurs /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/(turpmāk saukts - Nekustamais īpašums).

Pēc SIA "Alijas Trading" audita uzsākšanas parādnieks nekavējoties atsavināja visus sev piederošos nekustamos īpašumus atbildētājai SIA Personal Training", kas tika reģistrēta komercreģistrā 2019.gada 9.jūlijā, un kuras vienīgā dalībniece un valdes locekle ir parādnieka laulātā /pers. C/.

[1.3] Ar 21.08.2019. Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas aktu parādnieks nodeva atbildētājai SIA "Personal Training" Nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, kā arī 9910/1018550 domājamās daļas no nekustamā īpašuma, kas atrodas Rīgas pilsētā, /adrese/ (kadastra numurs /numurs C/) ar lietošanas tiesībām uz dzīvokli Nr. 16 (telpu grupas kadastra apzīmējums /numurs D/,4.stāvā). Ar visu sev piederošo nekustamo īpašumu nodošanu parādnieks apmaksāja SIA "Personal Training" 700 kapitāla daļas ar nominālvērtību 1 EUR katra, ar kopējo nominālvērtību 700 EUR.

Saskaņā ar SIA "INTERBALTIJA" 02.08.2019. sniegto atzinumu parādniekam piederošā nekustamā īpašuma "Alijas", kā mantiskā ieguldījuma, vērtība 23.07.2019. bija 412000 EUR. Strīdus Nekustamais īpašums Uzņēmumu reģistram sagatavotajā Atzinumā par mantisko ieguldījumu netika iekļauts.

31.10.2019. Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/ir izdarīts ieraksts par SIA "Personal Training" īpašuma tiesību nostiprināšanu uz Nekustamo īpašumu, savukārt 2019.gada novembra sākumā iegūtās 700 kapitāla daļas parādnieks atsavināja SIA "Personal Training", kura parādniekam izmaksāja to nominālvērtību naudā.

[1.4] Tādējādi par trīs sev piederošo nekustamo īpašumu, kuru vērtība pārsniedz vairākus simtus tūkstošus euro, atsavināšanu /pers. A/ pretī saņēma EUR 700,00. Administratores ieskatā šo simulatīvo darījumu ķēdes rezultātā parādniekam ir nodarīti zaudējumi un viņš kļuvis maksātnespējīgs.

No ierakstiem zemesgrāmatā redzams, ka SIA "Personal Training" ar 29.01.2021. pirkuma līgumu ir atsavinājusi strīdus Nekustamo īpašumu /pers. A/ laulātajai Atbildētājai/pers. K/.

Atbildētāja SIA "Personal Training" kā persona, kuras dalībnieks laika periodā no 21.08.2019. līdz 11.11.2019. bija parādnieks, un parādnieka laulātā /pers. C/ ir atzīstamas par ieinteresētajām personām pret parādnieku Maksātnespējas likuma 72.panta izpratnē. Līdz ar to atbilstoši Maksātnespējas likuma 96.panta otrajai daļai konstatējams, ka gan SIA "Personal Training", gan /pers. C/ ir zinājušas par zaudējumu nodarīšanu parādniekam.

[1.5] Tādējādi, atzīstot par spēkā neesošu nekustamā īpašuma nodošanu SIA "Personal Training", secīgi ir atzīstams par spēkā neesošu arī SIA "Personal Training" un /pers. C/ 29.01.2021. noslēgtais Pirkuma līgums, dzēšot Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā atbildētājas /pers. C/ īpašuma tiesību uz Nekustamo īpašumu.

Šīs prasības priekšmets ir /pers. A/ un SIA Personal Training 21.08.2019. Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas akta daļā par Nekustamā īpašuma nodošanu atbildētājai atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšana uz Nekustamo īpašumu, bet prasības summa ir šī Nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība EUR 34548 apmērā.

[2] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese s 2022.gada 26.maija lēmumu nolemts prasību nodrošināt, ierakstot Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs E/, kadastra numurs /numurs A/, aizlieguma atzīmi nekustamajam īpašumam Pērkones iela, Rīga.

[3] /pers. C/ un SIA "Personal Training" snieguši rakstveida paskaidrojumus par prasību, norādot, ka prasība ir nepamatota un noraidāma, jo, lai arī prasītāja atsaucas uz Maksātnespējas likuma 144.pantu, kurš nosaka, ka "Parādnieka noslēgtie darījumi ir apstrīdami šā likuma XVII nodaļā noteiktajā kārtībā, ja bankrota procedūras laikā tiek konstatēti šā likuma 153.pantā noteiktie saistību dzēšanas ierobežojumi", nav pierādīti 153.panta priekšnoteikumi prasības celšanai.

[4] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 28.novembra spriedumu prasība apmierināta pilnā apjomā.

Tiesa nosprieda: atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža /pers. A/ un SIA "Personal Training" 21.08.2019. Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas aktu daļā par nekustamā īpašuma Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs F/, nodošanu SIA "Personal Training"; atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža SIA "Personal Training" un /pers. C/ 29.01.2021. Pirkuma līgumu, dzēšot /pers. C/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu; atzīt /pers. A/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs F/.

Tāpat tiesa nosprieda piedzīt no SIA "Personal Training" valsts labā valsts nodevu 930,37 EUR, tiesāšanās izdevumus 4 EUR; piedzīt no /pers. C/ valsts labā valsts nodevu 825,37 EUR, tiesāšanās izdevumus 4 EUR.

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[4.1] Tiesa norādīja, ka Maksātnespējas likuma 5.panta pirmajā daļā noteikts, ka fiziskās personas maksātnespējas process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura mērķis ir pēc iespējas pilnīgāk apmierināt kreditoru prasījumus no parādnieka mantas un dot iespēju parādniekam, kura manta un ienākumi nav pietiekami visu saistību segšanai, tikt atbrīvotam no neizpildītajām saistībām un atjaunot maksātspēju.

Pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas administrators rīkojas ar parādnieka mantu, risinot jautājumus par saistību izpildi un kreditoru prasījumu apmierināšanu, un lietās, kas skar fiziskās personas mantisko stāvokli, tiesā uzstājas fiziskās personas vietā un īsteno visas no procesuālo tiesību normām izrietošās tiesības un pienākumus *(Augstākās tiesas 27.02.2018. spriedums lietā Nr.SKC-98)*.

[4.2] Tiesa atzina, ka ir nepamatoti atbildētāju apsvērumi, ka prasībā nav norādīti apstākļi, kuri ir nepieciešami, lai prezumētu, ka administrators var celt šādu prasību, šādu motīvu dēļ.

[4.2.1] Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 2.punktā ir noteikts administratora pienākums izvērtēt parādnieka darījumus un celt tiesā prasību par attiecīgā darījuma atzīšanu par spēkā neesošu neatkarīgi no šā darījuma veida, ja tas noslēgts triju gadu laikā pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un tādējādi parādniekam ir nodarīti zaudējumi, turklāt persona, ar kuru vai kurai par labu noslēgts darījums, zināja vai tai bija jāzina par šādu zaudējumu nodarīšanu.

Maksātnespējas likuma 128.panta pirmajā daļā noteikts, ka fiziskās personas maksātnespējas procesam tiek piemēroti juridiskās personas maksātnespējas procesa noteikumi, ievērojot šīs nodaļas noteikumus.

Maksātnespējas likuma 144.pantā ir noteikts, ka parādnieka noslēgtie darījumi ir apstrīdami šā likuma XVII nodaļā noteiktajā kārtībā, ja bankrota procedūras laikā tiek konstatēti šā likuma 153.pantā noteiktie saistību dzēšanas ierobežojumi.

Maksātnespējas likuma 153.panta 1.punktā, uz kuru atsaucas prasītāja, ir noteikts, ka saistību dzēšanas procedūru nepiemēro vai to pārtrauc, ja parādnieks pēdējo triju gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas vai maksātnespējas procesa laikā ir slēdzis darījumus, kuru rezultātā kļuvis maksātnespējīgs vai radījis zaudējumus kreditoriem, turklāt viņš apzinājās vai viņam vajadzēja apzināties, ka šādu darījumu slēgšana var novest līdz maksātnespējai vai zaudējumu radīšanai kreditoriem.

[4.2.2] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 10.09.2021. spriedumu ir pasludināts fiziskās personas /pers. A/ maksātnespējas process un uzsākta bankrota procedūra.

Fiziskās personas maksātnespējas procesa ierosināšana ir parādnieka labprātīga izvēle, atkarīga tikai un vienīgi no pašas personas brīvas gribas un parādnieka maksātnespējas procesa mērķis ir pēc iespējas pilnīgāk segt visus parādnieka parādus, tajā skaitā arī no līdzekļiem, kas iegūti atsavinot gan parādnieka kustamo, gan nekustamo mantu.

[4.2.3] Šajā maksātnespējas procesā ir pieteikti kreditoru prasījumi 1422805,26 EUR apmērā.

Administratore nav atzinusi kreditoru SIA "Alijas Trading" prasījumu 279786,20 EUR un DMSS Invest s.r.o. prasījumu 1119337,06 EUR apmērā, atzītie kreditoru prasījumi ir 23682 EUR.

[4.2.3.1] No Tiesu informatīvās sistēmas redzams, ka 20.10.2020. tikusi ierosināta SIA "Alijas Trading" maksātnespējas procesa lieta. Pieteikums pamatots ar nespēju segt nodokļu parādu.

No Valsts ieņēmumu dienesta lēmuma Nr.30.2-23.37.2/7774 redzams, ka SIA "Alijas Trading" no 09.07.2019. līdz 20.03.2020. veikts audits, kurā konstatēts, ka SIA "Alijas Trading" veikusi apzinātu iesaistīšanos PVN izkrāpšanas shēmā.

Ar 27.10.2020. Rīgas rajona tiesas spriedumu pasludināts SIA "Alijas Trading", kuras vienīgais valdes loceklis ar paraksta tiesībām atsevišķi un vienīgais dalībnieks bija /pers. A/, maksātnespējas process.

[4.2.3.2] Maksātnespējīgā SIA „Alijas Trading" 28.12.2020. cēlusi prasību par zaudējumu piedziņu no /pers. A/.

Ar Rīgas pilsētas tiesas 09.08.2022. spriedumu no /pers. A/ piedzīti zaudējumi 279786,20 EUR, bet ar kreditori SIA "Alijas Trading" turpinās tiesvedība.

[4.3] Tiesa nodibināja šādus lietai būtiskus apstākļus.

[4.3.1] Lietā nav strīda, ka /pers. A/ bija nekustamā īpašuma Pērkones ielā, Rīgā, ar kadastra Nr. /numurs A/, īpašnieks līdz 30.08.2019.

No zemesgrāmatas informācijas redzams, ka pamatojoties uz 21.08.2019.mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas aktu, 21.08.2019. SIA "Personal Training" pamatkapitāla palielināšanas noteikumiem, Uzņēmumu reģistra 30.08.2019. lēmumu Nr.6-12/103678 īpašuma tiesības šim īpašumam reģistrētas SIA "Personal Training", savukārt pamatojoties uz 29.01.2021. pirkuma līgumu īpašuma tiesības reģistrētas /pers. C/.

[4.3.2] No komercreģistra redzams, ka SIA "Personal Training" reģistrēta 09.07.2019., tās vienīgā dalībniece un valdes locekle ir /pers. C/. Lietā nav strīda, ka /pers. C/ ir parādnieka laulātā.

[4.3.3] Lietā nav strīda, ka ar 21.08.2019. Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas aktu /pers. A/ nodeva SIA "Personal Training" īpašumā nekustamos īpašumus: Pērkones ielā, Rīgā, ar kadastra Nr. /numurs A/; "Alijas" ar kadastra numuru /numurs G/, Babītes novadā; 9910/1018550 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra numurs /numurs C/, ar lietošanas tiesībām uz dzīvokli Nr. 16 (telpu grupas kadastra apzīmējums /numurs D/).

Ar nekustamo īpašumu nodošanu parādnieks ieguva SIA "Personal Training" 700 jaunizlaistās kapitāla daļas ar nominālvērtību 1 EUR katra.

[4.3.4] 02.08.2019. SIA "INTERBALTIJA" atzinumā norādīts, ka mantiskā ieguldījuma priekšmeta – nekustamā īpašuma "Alijas" – mantiskā ieguldījuma vērtība 23.07.2019. bija 412000 EUR.

Nekustamais īpašums Pērkones ielā, Rīgā netika iekļauts Uzņēmumu reģistram sagatavotajā Atzinumā par mantisko ieguldījumu.

[4.4] Tiesa norādīja, ka Komerclikuma 196.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pamatkapitālu drīkst palielināt vai samazināt tikai, pamatojoties uz dalībnieku sapulces lēmumu, kurā noteikti pamatkapitāla palielināšanas vai samazināšanas noteikumi.

Tiesa konstatēja, ka pirms saņemt mantisko ieguldījumu, tika pieņemts SIA "Personal Training" dalībnieka lēmums par pamatkapitāla palielināšanu un tika apstiprināti pamatkapitāla palielināšanas noteikumi, bet prasītājs pēc ieguldījuma veikšanas saņēma SIA "Personal Training" pamatkapitāla daļas, kuras pēc tam realizēja, pretī saņemot naudas līdzekļus.

Tiesa atzina par nepamatotu atbildētāju viedokli, ka mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas akts ir izpildījums, norādot, ka darījuma jēdziens neaprobežojas ar tā šaurāko izpratni sadzīviskā lietojumā, piemēram - pirkumu, bet tas plašākā nozīmē ietver jebkādu darbību, kurai ir tiesības un saistības radoša, maiņoša vai izbeidzoša daba. Tādējādi tiesa atzina, ka minēto darbību rezultātā ir noticis nekustamā īpašuma atsavināšanas darījums.

[4.4.1] Tiesa nodibināja, ka /pers. A/ savā atbildē uz administratores pieprasījumu norādījis, ka 700 kapitāla daļas 2019.gada novembra sākumā atsavinājis SIA "Personal Training" un viņam ir izmaksāta to nominālvērtība naudā 700 EUR. Vienlaikus no zemesgrāmatas izdrukas redzams, ka SIA "Personal Training" atsavinājis /pers. C/ nekustamo īpašumu par cenu 56628 EUR.

Tādējādi tiesa atzina, ka nav pamatoti atbildētāju iebildumi par to, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, ka kapitāla daļu vērtība (cena) neatbilst ieguldījumam un tādējādi nav pierādīti zaudējumi, kas ir prasības pamats.

[4.4.2] Tiesa secināja, ka no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 10.09.2021. sprieduma redzams, ka /pers. A/ norādījis, ka viņam pieder 2800 SIA "Alijas Trading" kapitāla daļas 2800 EUR apmērā; SIA "Alijas Packaging" 284 kapitāla daļas par kopējo summu 2840 EUR; naudas līdzekļi 25264,53 EUR, kuri atrodas zvērināta tiesu izpildītāja depozīta kontā kā prasības nodrošinājums civillietā C30366121, bet citas mantas viņam nav.

Vienlaikus vērā ņemams, ka SIA "Personal Training" ir reģistrēta 09.07.2019. kas ir tajā pašā dienā, kad VID uzsāka auditu SIA "Alijas Trading", un tās vienīgā valdes locekle ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību ir /pers. C/, kura ir parādnieka laulātā. Nav strīda, ka 31.07.2019. starp laulātajiem /pers. C/ un /pers. A/ noslēgts līgums par visas mantas šķirtību.

Tiesa konstatēja, ka 21.08.2019. ar Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas aktu /pers. A/ nodeva SIA "Personal Training" īpašumā nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, savukārt SIA "Personal Training" nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā atsavināja /pers. C/.

[4.4.3] Tiesa norādīja, ka, lai gan paškontrahēšanās (darījuma slēgšana, kad viena un tā pati fiziskā persona atrodas darījuma vienā pusē, un vienlaikus pārstāv citu personu darījuma otrā pusē) Latvijas likumos nav aizliegta, tomēr jāņem vērā, ka šādos darījumos ir paaugstināts tiesību ļaunprātīgas izlietošanas risks, un šim apstāklim var būt nozīme lietu izspriešanā. *(Augstākās tiesas 23.09.2014. spriedumu lietā SKC-2376/2014)*.

Augstākās tiesas Senāta 28.01.2009. spriedumā lietā Nr. SKC-34 izskaidrots, ka ir pieļaujama Maksātnespējas likumā norādītā termina „ieinteresētās personas" paplašināta interpretācija gadījumā, ja darījums slēgts nevis tieši ar kādu no personām, kas atbilst ieinteresētās personas definīcijai, bet gan ar juridisko personu, ar kuru ir saistīta ieinteresētā persona, jo atbilstoši Civillikuma 1410. pantam juridiskās personas darījumus slēdz caur saviem likumiskajiem pārstāvjiem un bez likumisko pārstāvju līdzdalības juridiskā persona savu darījumspēju nevar īstenot.

Tiesību doktrīnā norādīts, ka šķietamu jeb fiktīvu darījumu iezīme ir tāda, ka to dalībnieki nevēlas tiesisku seku iestāšanos, mēģina radīt patiesi gribēta un reāli notikuša darījuma šķietamību. Visi šķietamā darījuma dalībnieki ir vienisprātis par to, ka patiesībā viņi nevēlas tiesiski saistīties. Šķietamā darījuma dalībniekiem ir patiesa vēlēšanās, lai trešajām personām rastos iespaids par noslēdzamā darījuma nopietnību. Šāds darījums ir absolūti spēkā neesošs. Formālā līguma ārējā atbilstība tiesiska darījuma pazīmēm nepadara to par likumīgu un neapstrīdamu. Darījumi, kurus parādnieks noslēdzis kreditoram par ļaunu, ir tādi darījumi, ar kuriem parādnieks, lai izvairītos no piespiedu piedziņas sakarā ar saistību izpildi, fiktīvi nodod personām mantu vai tiesības uz mantu (Balodis K. Ievads Civiltiesībās. Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 246., 247.lpp.).

[4.4.3.1] Norādot, ka Maksātnespējas likuma 131.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka fiziskās personas maksātnespējas procesā par ieinteresēto personu attiecībā pret parādnieku atzīstams parādnieka laulātais, tiesa secināja, ka apstrīdētais mantiskā ieguldījuma darījums atzīstams par fiktīvu, turklāt tas noticis ar ieinteresēto personu.

[4.4.3.2] Tiesa piekrita prasītājas viedoklim, ka parādniekam ir nodarīti zaudējumi un minēto darījumu ķēdes rezultātā tas kļuvis maksātnespējīgs.

Nav šaubu, ka, neatsavinot nekustamo īpašumu, parādnieks būtu varējis daļēji segt saistības pret kreditoriem. Nav izšķirošas nozīmes apstāklim, ka parādniekam ir naudas līdzekļi, kas kalpo citā lietā par prasības nodrošinājumu, jo parādnieks ar tiem nevar brīvi rīkoties, novirzot tos saistību izpildei.

[4.4.3.3] Tiesa konstatēja, ka SIA "Alijas Trading" no 09.07.2019. līdz 20.03.2020. veiktajā auditā konstatēts, ka sabiedrība veic apzinātu iesaistīšanos PVN izkrāpšanas shēmā.

Šādos apstākļos tiesa atzina, ka nav saskatāms nekāds cits loģisks izskaidrojums prasītāja mantas atsavināšanai, kā vien nolūks nobēdzināt parādniekam piederošos nekustamos īpašumus, tādējādi cenšoties izvairīties no iespējamās nekustamo īpašumu atsavināšanas, jo pārkāpumi kurus konstatēja Valsts ieņēmumu dienests, ir cēloniskajā sakarā ar valdes locekļa /pers. A/ rīcību.

[4.4.3.4] Tiesa atzina, ka atbildētāju paskaidrojumos norādītie apstākļi, ka nekustamo īpašumu ieguldīšana kapitālsabiedrībās notika, ievērojot Komerclikumā noteikto formālo kārtību, nemaina tiesas vērtējumu tam, ka minētie darījumi veido daļu no plašākas darbību ķēdes, kuras rezultātā tika atsavināti nekustamie īpašumi, un tā rezultātā tika aizskartas kreditoru tiesības uz prasījumu apmierināšanu maksātnespējas procesā, turklāt parādniekam vajadzēja apzināties, ka minēto darījumu slēgšana var novest līdz maksātnespējai.

[4.5] Tiesa secināja, ka zaudējumi izpaudās faktā, ka ar atsavināšanas darījumiem tika radīta situācija, ka parādniekam nebija vairs īpašumu, no kuriem segt kreditoru prasījumus. Darījumu rezultātā /pers. A/ ir samazinājis kreditoru iespējas gūt apmierinājumu no viņa mantas, jo ir samazinājis savus aktīvus, atsavinot sev piederošo nekustamo īpašumu, tādējādi apzināti radot zaudējumus saviem kreditoriem.

Tiesa norādīja, ka prasījumos par darījumu apstrīdēšanu jāpierāda zaudējumu nodarīšanas fakts, bet nav jāpierāda precīzs zaudējumu apmērs. Atzīstot darījumus par spēkā neesošiem, atjaunojot iepriekšējo stāvokli, precīza zaudējumu apmēra noteikšanai nav nozīmes, tālab ir noraidāmi atbildētāju iebildumi arī šajā daļā.

Tiesa atzina, ka apstrīdētie darījumi (Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas akts un pirkuma līgums) ir tieši veicinājuši maksātnespējas iestāšanos, kurus veicot, parādniekam vajadzēja apzināties, ka šāda darījuma slēgšana viņu var novest līdz maksātnespējai un zaudējumu radīšanai kreditoriem. Tāpat vērā ņemams, ka darījums noslēgts ar ieinteresēto personu.

Tādējādi tiesa atzina, ka par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža atzīstams 21.08.2019. Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas akts daļā par nekustamā īpašuma Pērkones ielā, Rīgā, nodošanu SIA "Personai Training"; SIA "Personai Training" un /pers. C/ 29.01.2021. Pirkuma līgums, kā arī dzēšamas /pers. C/ īpašuma tiesības un atzīstamas /pers. A/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā.

[5] Par spriedumu atbildētāji /pers. C/ un SIA "Personal Traning" iesnieguši apelācijas sūdzību, kurā pārsūdzējusi to pilnā apmērā, lūdzot apelācijas instances tiesu prasību noraidīt pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[5.1] Apelatoru ieskatā, lietā nav strīda, ka kopējais atzīto kreditoru prasījumu apmērs ir EUR 23 682.00, ko pierāda lietā esošais /pers. A/ kreditoru prasījumu reģistra uz 28.04.2022.. Ne līdz lietas iztiesāšanai, ne iztiesāšanas laikā nav konstatēts, ka prasījumu apmērs būtu pieaudzis.

Tiesa ir izdarījusi kļūdainu apsvērumu, ka nav izšķirošas nozīmes apstāklim, ka parādniekam ir naudas līdzekļi, kas kalpo citā lietā par prasības nodrošinājumu, jo parādnieks ar tiem nevar brīvi rīkoties, novirzot tos saistību izpildei. Šobrīd apķīlātie /pers. A/ naudas līdzekļi ir nodoti administratoram, kurš tos izmanto maksātnespējas procesā visu kreditoru prasījumu segšanai, pretējā gadījumā tiktu pārkāpts kreditoru vienlīdzības princips.

Tādējādi maksātnespējas procesā administrators ir ieguvis naudas līdzekļus EUR 25 264,53, kas ir pietiekami atzīto kreditora prasījumu segšanai, ko administrators apstiprināja tiesas sēdē. Tas nozīmē, ka /pers. A/ maksātnespējas procesā ir iegūti pietiekoši naudas līdzekļi lai segtu visus atzītos kreditoru prasījumus un nav jāpiemēro saistību dzēšanas procedūra.

[5.2] Apelatoru ieskatā, lai vispār celtu prasību par parādnieka noslēgtajiem darījumiem, vispirms bija jākonstatē Maksātnespējas likuma 153.panta pamats.

No Maksātnespējas likuma 153.panta 1.punkta un 144.panta izriet, ka darījumu apstrīdēšana ir pieļaujama tikai tad, ja tiek konstatēts, ka nav piemērojama vai pārtraucama saistību dzēšanas procedūra, taču tas neparedz, ka gadījumos, kad ir iespējams segt visus prasījums, administrators var celt prasību, jo nepastāv 153.panta 1.punkta priekšnoteikumi.

Apelatori uzskata, ka nav iespējama ne maksātnespējas iestāšanās, ne zaudējumu nodarīšana kreditoriem, darījumu rezultātā, ja parādnieks spēj ar tiem norēķināties.

Prasītāja pārstāves uzskats, ka prasība ir celta, lai varētu segt SIA "Alijas Trading" iespējamo prasījumu nav pamatots, jo šis prasījums nav atzīts un par to notiek tiesvedība. Līdz ar to administrators nevar konstatēt, ka pastāv Maksātnespējas likuma 153.panta 1) punktā norādītie apstākļi, tādēļ prasība ir celta nepamatoti.

[5.3] Tiesa bez ievērības atstājusi atbildētāju iebildumus, ka nav pierādīta zaudējumu pastāvēšanu.

Apstāklis, ka veicot ieguldījumu pamatkapitālā /pers. A/ ieguva īpašumā kapitāla daļas ar nominālvērtību EUR 700.00, pats par sevi nenozīmē, ka ar šo ieguldījumi ir nodarīti zaudējumi. Lai pierādītu, ka ar ieguldījumiem ir nodarīti zaudējumi darījuma noslēgšanas brīdī, būtu jākonstatē, ka /pers. A/ iegūto kapitāla daļu vērtība, nevis nominālvērtība, ir mazāka par veikto ieguldījumu vērtību ieguldīšanas brīdī.

Lietā nav pierādījumu, ka kapitāla daļu vērtība (cena) neatbilst ieguldījumam, tālab nav pierādīti zaudējumi, kas ir prasības pamats. Ja kapitāla daļu vērtība, nevis nominālvērtība, atbilda ieguldījuma vērtībai, tad nav pamata uzskatīt, ka ieguldījums radījis zaudējumus kreditoriem.

Nav pamatots arī tiesas secinājums, ka prasījumos par darījumu apstrīdēšanu jāpierāda zaudējumu nodarīšanas fakts, nav jāpierāda precīzs zaudējumu apmērs.

Tieši zaudējuma esība ir pamats vispār celt prasību, balstoties uz Maksātnespējas likuma 144.panta un 153.panta 1) punktu, kas arī administratoram ir lietā jāpierāda, nevis tikai jāapgalvo, ka ir nodarīti zaudējumi ar apstrīdētajiem darījumiem.

[5.4] Tiesa nepamatoti atzinusi apstrīdēto darījumu ķēdi par fiktīviem darījumiem. Konkrētā prasība ir pamatota ar zaudējumu nodarīšanas faktu, tālab atbildētāju noslēgtie darījumi nav uzskatāmi par fiktīviem un nebija pamata piemērot Civillikuma 1438.pantu.

Darījumu atzīšanai par spēkā neesošiem ir nepieciešams likumā noteikts pamats (konkrētā gadījumā zaudējumu nodarīšanas fakts, kā to nosaka Maksātnespējas likuma 96.pants), nevis tie ir atzīstami par vispār spēkā neesošiem uz Civillikuma 1438.panta pamata.

[5.5] Tiesa spriedumā ir nepamatoti atsaukusies uz Senāta 28.01.2009. spriedumā lietā Nr.SKC-34, ka ir pieļaujama jēdziena "ieinteresētā persona" paplašināta interpretācija, jo šajā spriedumā ir sniegta likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" interpretācija, kurš nav spēkā un nav piemērojams konkrētām tiesiskajām attiecībām.

[5.6] Nav pamatoti tiesas secinājumi par nepiekrišanu atbildētāju viedoklim, ka mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas akts ir izpildījums.

Nav šaubu par darījuma priekšmetu, taču atbildētāju ieskatā darījums nav pieņemšanas – nodošanas akts.

Komerclikuma 196.panta pirmā daļa nosaka, ka "Pamatkapitālu drīkst palielināt vai samazināt, tikai pamatojoties uz dalībnieku sapulces lēmumu, kurā noteikti pamatkapitāla palielināšanas vai samazināšanas noteikumi.", bet 198.panta pirmā daļa nosaka, ka "Ar lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu apstiprina pamatkapitāla palielināšanas noteikumus, …". Savukārt Komerclikuma 200.panta otrā daļa nosaka, ka "Trešā persona iesniedz pieteikumu lēmumā par pamatkapitāla palielināšanu noteiktajā termiņā.", bet trešā daļa nosaka "Pieteikums ir saistošs personai, kura to iesniegusi.". Tātad gribas izteikums ir nevis pieņemšanas – nodošanas akta parakstīšana, bet gan pamatkapitāla palielināšanas noteikumi (oferte) un pieteikums daļu iegūšanai (akcepts), jo pieņemšanas – nodošanas akts ir tikai un vienīgi jau noslēgta darījuma izpildījums, izpildot starp pusēm pastāvošo līgumu (reāllīgumu).

Līdz ar to nebija nekāda pamata atzīt par spēkā neesošu 21.08.2019.Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas akts daļā par nekustamā īpašuma Pērkones ielā, jo tas nav darījums, savukārt par pašu darījumu prasība nav celta.

[6] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2023.gada 12.aprīļa lēmumu tiesvedība šajā civillietā apturēta līdz brīdim, kad likumīgā spēkā stājas spriedums civillietā Nr. C30366121 maksātnespējīgās SIA "Alijas Trading" prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu 279 786,20 EUR apmērā piedziņu.

[6.1] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2023.gada 12.oktobra lēmumu tiesvedība šajā civillietā atjaunota un pamatojoties uz 2020.gada 5.jūnija COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu nozīmēta lietas izskatīšana rakstveida procesā 2023.gada 6.decembrī.

[6.2] Pusēm 2023.gada 17.oktobrī nosūtīts tiesas paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

[7] Izvērtējot iespēju piemērot minētajā likuma normā atļauto rakstveida procesu, Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā šādus apstākļus.

Spēkā esošā COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmā daļa noteic, ka civillietu un administratīvo lietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tādējādi likumdevējs ir pieļāvis pašai tiesai izlemt par rakstveida procesa noteikšanu, gadījumā, ja tieši pati tiesa atzīst, ka iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un nav nepieciešamības pēc mutvārdu procesa.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka konkrētajā civillietā sniegti rakstveida paskaidrojumi un iesniegts pietiekams pierādījumu apjoms, tālab pastāv iespēja pilnvērtīgi nodrošināt lietas dalībnieku procesuālās tiesības, arī nerīkojot mutvārdu tiesas sēdi.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija, pamatojoties uz 2020.gada 5.jūnija COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu un likuma "Par COVID-19 infekcijas izplatības likuma atzīšanu par spēku zaudējušu" Pārejas noteikumu 1.un 4.punktu, vienbalsīgi atzīst, ka lietas izskatīšana apelācijas instances tiesā veicama rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Izvērtējusi prasības un apelācijas sūdzības argumentus, kopsakarā visiem lietā esošajiem pierādījumiem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma šādu motīvu dēļ.

[8.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar

apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[8.2] Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesas spriedums pārsūdzēts pilnā apmērā, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība pēc būtības izskatāma pilnā apmērā atbilstoši atbildētāju apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem.

[9] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ka, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 28.novembra spriedumā sniegtā argumentācija ir izvērsta, pareiza un pilnībā pietiekama, tālab tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, papildus norādot šādus apsvērumus.

[9.1] Apelatori izteikuši argumentus, ka lietā nav strīda, ka kopējais atzīto kreditoru prasījumu apmērs ir EUR 23 682.00 un lietas iztiesāšanas laikā nav konstatēts, ka prasījumu apmērs būtu pieaudzis. Apelatori uzskata, ka maksātnespējas procesā administratore ir ieguvusi naudas līdzekļus EUR 25 264,53, kas ir pietiekami atzīto kreditora prasījumu segšanai, kas nozīmē, ka /pers. A/ maksātnespējas procesā ir iegūti pietiekoši naudas līdzekļi, lai segtu visus atzītos kreditoru prasījumus un nav jāpiemēro saistību dzēšanas procedūra (argumenti šī sprieduma p. 5.1.).

[9.1.1] Civillietu tiesas kolēģija secina, ka minētais arguments nav apstiprinājies un ir noraidāms.

No Tiesu informācijas sistēmas (TIS) datu bāzes redzams, ka ar Rīgas apgabaltiesas 2023.gada 5.aprīļa spriedumu civillietā Nr. C30366121 tikusi apmierināta maksātnespējīgās SIA "Alijas Trading" prasība pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu.

Ar šo spriedumu no /pers. A/ par labu maksātnespējīgai SIA "Alijas Trading" piedzīti naudas līdzekļi 279 786,20 EUR un noteiktas tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei 6 (seši) procenti apmēra no parāda summas. Minētais spriedums 2023.gada 11.septembrī stājies likumīgā spēkā.

Tādējādi Civillietu tiesas kolēģija secina, ka /pers. A/ maksātnespējas lietā kopējā atzīto kreditoru prasījumu summa ir ievērojami palielinājusies un saskaņā ar kreditoru prasījumu reģistru uz 2023.gada 14.septembri ir sasniegusi summu 303 468,20 EUR *(lietas 191.lapa)*.

[9.2] Apelatori iebilduši, ka no Maksātnespējas likuma 153.panta 1.punkta un 144.panta izriet, ka darījumu apstrīdēšana ir pieļaujama tikai tad, ja tiek konstatēts, ka nav piemērojama vai pārtraucama saistību dzēšanas procedūra, taču tas neparedz, ka gadījumos, kad ir iespējams segt visus prasījums, administrators var celt prasību (argumenti šī sprieduma p. 5.2.).

[9.2.1] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka šis arguments nav pamatots.

Atbilstoši Maksātnespējas likuma 153.panta 1.punktam (spēkā līdz 2023.gada 28.martam) saistību dzēšanas procedūru nepiemēro vai to pārtrauc, ja parādnieks pēdējo triju gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas vai maksātnespējas procesa laikā ir slēdzis darījumus, kuru rezultātā kļuvis maksātnespējīgs vai radījis zaudējumus kreditoriem, turklāt viņš apzinājās vai viņam vajadzēja apzināties, ka šādu darījumu slēgšana var novest līdz maksātnespējai vai zaudējumu radīšanai kreditoriem.

Saskaņā ar /pers. A/ kreditoru prasījumu reģistru uz 2023.gada 14.septembri kopējā atzīto kreditoru prasījumu summa ir 303 468,20 EUR *(lietas 191.lapa)*. Tā kā lietas materiālos nav atrodami pierādījumi par to, ka /pers. A/ maksātnespējas lietā ir iespējama visu atzīto kreditoru prasījumu segšana, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka administratorei bija absolūts pamats celt šo prasību.

[9.3] Apelatori uzskata, ka nav pamatots prasītājas pārstāves uzskats, ka prasība ir celta, lai varētu segt SIA "Alijas Trading" iespējamo prasījumu, jo šis prasījums nav atzīts un par to notiek tiesvedība (argumenti šī sprieduma p. 5.2.).

[9.3.1] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka pēc Rīgas apgabaltiesas 2023.gada 5.aprīļa sprieduma spēkā stāšanās 2023.gada 11.septembrī civillietā Nr. C30366121 maksātnespējīgas SIA "Alijas Trading" prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu 279 786,20 EUR piedziņu administratore iesniegusi /pers. A/ kreditoru prasījumu reģistru ar izmaiņām uz 2023.gada 14.septembri, saskaņā ar kuru kopējā atzīto kreditoru prasījumu summa sastāda 303 468,20 EUR *(lietas 191.lapa),* kurā tajā skaitā ir iekļauts SIA "Alijas Trading" prasījums 279 786,20 EUR.

No administratores sniegtās informācijas atbilstoši Maksātnespējas likuma 78.panta ceturtajai daļai /pers. A/ kreditoru prasījumu reģistrs ar izmaiņām uz 2023.gada 14.septembri ir nosūtīts kreditoriem, parādniekam, Maksātnespējas kontroles dienestam.

Tādējādi SIA "Alijas Trading" prasījums 279 786,20 EUR ir uzskatams par atzītu, līdz ar ko šis apelācijas sūdzības arguments nav pamatots.

[9.4] Apelatori uzskata, ka pirmās instances tiesa bez ievērības atstājusi atbildētāju iebildumus, ka nav pierādīta zaudējumu pastāvēšana (iebildumi šī sprieduma p.5.3.).

Lietā nav pierādījumu, ka kapitāla daļu vērtība (cena) neatbilst ieguldījumam, tālab nav pierādīti zaudējumi, kas ir prasības pamats. Lai pierādītu, ka ar ieguldījumiem ir nodarīti zaudējumi darījuma noslēgšanas brīdī, būtu jākonstatē, ka /pers. A/ iegūto kapitāla daļu vērtība, nevis nominālvērtība, kas ir mazāka par veikto ieguldījumu vērtību ieguldīšanas brīdī. Ja kapitāla daļu vērtība, nevis nominālvērtība, atbilda ieguldījuma vērtībai, tad nav pamata uzskatīt, ka ieguldījums radījis zaudējumus kreditoriem.

[9.4.1] Saistībā ar šo iebildumu Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka ar 2019.gada 21.augusta Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas aktu *(lietas 14.lapa)* parādnieks nodevis atbildētājai SIA "Personal Training" strīdus nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/; nekustamo īpašumu "/nosaukums/" /adrese/, kadastra numurs /numurs G/, un 9910/1018550 domājamās daļas no nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, kadastra numurs /numurs C/, ar lietošanas tiesībām uz dzīvokli Nr.16 (telpu grupas kadastra apzīmējums /numurs D/, 4.stāvā).

Ar visu sev piederošo nekustamo īpašumu nodošanu parādnieks apmaksāja SIA "Personal Training" 700 kapitāla daļas ar nominālvērtību 1 EUR katra (kopējā nominālvērtība 700 EUR).

Šo faktu apstiprina /pers. A/ 2019.gada 21.augusta SIA "Personal Training" valdei adresēts pieteikums par SIA "Personal Training" 700 kapitāla daļu iegūšanu *(lietas 13.lapa)*, kurā /pers. A/ apņēmies visas iegūtās daļas apmaksāt ar mantisko ieguldījumu, nododot viņam piederošos nekustamos īpašumus, tajā skaitā strīdus nekustamo īpašumu.

Saskaņā ar SIA "INTERBALTIJA" 2019.gada 2.augusta sniegto atzinumu *(lietas 15.lapa)* parādniekam piederošā nekustamā īpašuma "Alijas" kā mantiskā ieguldījuma vērtība 2019.gada 23.jūlijā bija 412 000 EUR. Strīdus nekustamais īpašums Uzņēmumu reģistram sagatavotajā atzinumā par mantisko ieguldījumu netika iekļauts.

2019.gada 31.oktobrī Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/*(lietas 11.-12.lapa)* ir izdarīts ieraksts par SIA "Personal Training" īpašuma tiesību nostiprināšanu uz strīdus nekustamo īpašumu, savukārt 2019.gada novembra sākumā iegūtās 700 kapitāla daļas parādnieks atsavināja SIA "Personal Training", kura parādniekam izmaksāja to nominālvērtību naudā.

Minēto darījumu virkne pierāda, ka par trīs sev piederošo nekustamo īpašumu, kuru vērtība pārsniedz vairākus simtus tūkstošus euro, atsavināšanu /pers. A/ pretī saņēmis 700 EUR.

[9.4.2] Atbildētāju arguments, ka lietā nav pierādījumu, ka kapitāla daļu vērtība (cena) neatbilst ieguldījumam, tālab nav pierādīti zaudējumi, kas ir prasības pamats, nav pamatots, jo pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā ir visaptveroši izvērtējusi apstrīdēto darījumu apstākļus un sekas,

pamatoti secinot, ka tādējādi parādniekam ir nodarīti zaudējumi, jo minēto darījumu ķēdes rezultātā viņš kļuvis maksātnespējīgs.

Līdz ar to šis apelatoru iebildums nav pamatots.

[9.5] Apelatoru ieskatā nav pamatots arī tiesas secinājums, ka prasījumos par darījumu apstrīdēšanu ir jāpierāda zaudējumu nodarīšanas fakts, nav jāpierāda precīzs zaudējumu apmērs. Tieši zaudējuma esība ir pamats vispār celt prasību, balstoties uz Maksātnespējas likuma 144.panta un 153.panta 1) punktu, kas arī administratoram ir lietā jāpierāda (iebildumi šī sprieduma p.5.3.).

Civillietu tiesas kolēģija par pamatotu atzīst pirmās instances tiesas secinājumu, ka, atzīstot darījumus par spēkā neesošiem un atjaunojot iepriekšējo stāvokli, precīza zaudējumu apmēra noteikšanai nav nozīmes, jo maksātnespējas procesa gaitā tas var mainīties, jo tieši saistāms ar kreditoru prasījumu apmēru.

Līdz ar to šis apelatoru arguments nav pamatots.

[9.6] Apelatori uzskata, ka tiesa nepamatoti atzinusi apstrīdēto darījumu ķēdi par fiktīviem darījumiem. Tā kā prasība ir pamatota ar zaudējumu nodarīšanas faktu, tad atbildētāju noslēgtie darījumi nav uzskatāmi par fiktīviem un nebija pamata piemērot Civillikuma 1438.pantu (iebildumi šī sprieduma p.5.4.), jo darījumu atzīšanai par spēkā neesošiem ir nepieciešams likumā noteikts pamats (konkrētā gadījumā zaudējumu nodarīšanas fakts, kā to nosaka Maksātnespējas likuma 96.pants), nevis tie ir atzīstami par vispār spēkā neesošiem uz Civillikuma 1438.panta pamata.

[9.6.1] Saistībā ar šiem iebildumiem Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka administratoram ir pienākums izvērtēt parādnieka darījumus un celt tiesā prasību par attiecīgā darījuma atzīšanu par spēkā neesošu neatkarīgi no šā darījuma veida, ja tas noslēgts triju gadu laikā pirms juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un tādējādi parādniekam ir nodarīti zaudējumi, turklāt persona, ar kuru vai kurai par labu noslēgts darījums, zināja vai tai bija jāzina par šādu zaudējumu nodarīšanu. Panta otrā daļa noteic, ka ja darījums, ar kuru nodarīti zaudējumi parādniekam, ir noslēgts ar ieinteresētajām personām attiecībā pret parādnieku vai šo personu labā, uzskatāms, ka šīs personas ir zinājušas par zaudējumu nodarīšanu, ja tās nepierāda pretējo.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 131.panta pirmo daļu par fiziskās personas maksātnespējas procesā ieinteresēto personu attiecībā pret parādnieku atzīstams: 1) parādnieka laulātais; 2) persona, kura sastāv ar parādnieku radniecībā vai svainībā līdz otrajai pakāpei; 3) parādnieka aizbildnis vai aizgādnis; 4) komercsabiedrība, kurā parādniekam pieder izšķiroša ietekme Koncernu likuma izpratnē; 5) prokūrists, komercpilnvarnieks vai persona, kas pildījusi pārvaldes institūcijas funkcijas, gadījumā, kad parādnieks vienlaikus ir individuālais komersants vai individuālā (ģimenes) uzņēmuma, zemnieku saimniecības vai zvejnieku saimniecības īpašnieks.

[9.6.2] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas secinājumi pārsūdzētajā spriedumā ir pietiekami, lai konstatētu, ka personas, kuras noslēgušas strīdus darījumus, ir savstarpēji saistītas un to ieinteresētība ir acīmredzama.

Konkrētajā gadījumā /pers. A/ kā fiziskā persona noslēdzis darījumu (mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas aktu) ar SIA "Personal Traiding", kuru pārstāv viņa laulātā (atbildētāja lietā /pers. C/). Savukārt pirkuma līgums noslēgts starp /pers. C/ kā fizisko personu un SIA "Personal Traiding", kuru pārstāv /pers. C/.

Ņemot vērā, ka juridiskā persona nevar savu darījumspēju īstenot bez likumisko pārstāvju līdzdalības *(Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 28.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-34/2009 un Augstākās tiesas Tiesu palātas sprieduma lietā Nr.PAC-1619/2012 6.5.punkts)* , no minēto darījumu ķēdes nepārprotami prezumējama līgumslēdzēju savstarpējā saistība un ieinteresētība atbilstoši ieinteresēto personu pret parādnieku definīcijai.

Tādējādi uzskatāms, ka darījuma dalībnieki nevarēja nezināt par zaudējumu nodarīšanu, jo pierādījumi par pretējo lietā nav iesniegti, kas savukārt atzīstams par pamatu darījuma apstrīdēšanai Maksātnespējas likuma 96.panta kārtībā.

[9.7] Apelatori norādījuši, ka nav pamatoti tiesas secinājumi, kas nepiekrīt atbildētāju viedoklim, ka mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas akts ir izpildījums, bet nav darījums. Apelatori norāda, ka Komerclikuma 196.panta pirmā daļa nosaka, ka pamatkapitālu drīkst palielināt vai samazināt, tikai pamatojoties uz dalībnieku sapulces lēmumu, kurā noteikti pamatkapitāla palielināšanas vai samazināšanas noteikumi, bet 198.panta pirmā daļa nosaka, ka ar lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu apstiprina pamatkapitāla palielināšanas noteikumus. Savukārt Komerclikuma 200.panta otrā daļa nosaka, ka trešā persona iesniedz pieteikumu lēmumā par pamatkapitāla palielināšanu noteiktajā terminā., bet trešā daļa nosaka pieteikums ir saistošs personai, kura to iesniegusi. Tātad gribas izteikums ir nevis pieņemšanas nodošanas akta parakstīšana, bet gan pamatkapitāla palielināšanas noteikumi (oferte) un pieteikums daļu iegūšanai (akcepts), jo pieņemšanas nodošanas akts ir tikai un vienīgi jau noslēgta darījuma izpildījums, izpildot starp pusēm pastāvošo līgumu (reāllīgumu).

Līdz ar to nebija nekāda pamata atzīt par spēkā neesošu 21.08.2019.Mantiskā ieguldījuma pieņemšanas-nodošanas akts daļā par nekustamā īpašuma Pērkones ielā, jo tas nav darījums, savukārt par pašu darījumu prasība nav celta (iebildumi šī sprieduma p.5.6.).

[9.7.1] Civillietu tiesas kolēģija šim apelatoru argumentam nepiekrīt, atzīstot par pareizus pirmās instances tiesas secinājumus šajā jautājumā.

Kā redzams no Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs B/izdrukas *(lietas 11.-12.lapa),* SIA "Personal Training" īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/, nostiprinātas 2019.gada 31.oktobrī, pamatojoties uz 2019.gada 21.augusta ieguldījuma pieņemšanas nodošanas aktu, SIA "Personal Training" 2019.gada 21.augusta pamatkapitāla palielināšanas noteikumiem un Uzņēmumu reģistra 2019.gada 30.augusta lēmumu Nr.6-12/103678.

Tādējādi atbildētāju iebildums, ka mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas akts nav darījums nav darījums, uz kura pamata notikusi strīdus nekustamā īpašuma nodošana, nav pamatots un ir noraidāms.

[9.8] Apelatoru iebildums, ka tiesa savā spriedumā ir nepamatoti atsaukusies uz Senāta 2009.gada 28.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-34, ka ir pieļaujama jēdziena "ieinteresētā persona" paplašināta interpretācija, jo šajā spriedumā ir sniegta likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" interpretācija, kurš nav spēkā un nav piemērojams konkrētām tiesiskajām attiecībām, nerada pamatu citāda sprieduma pieņemšanai, jo lietā konstatējami citi pamati prasības apmierināšanai.

[9.9] Konstatējot, ka arī pārējie apelatoru iebildumi nav pamatoti, jo atkārto iebildumus, kuri pietiekami un pamatoti izvērtēti pārsūdzētajā spriedumā, Civillietu tiesas kolēģija analogi pirmās instances tiesai atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Pārsūdzēto spriedumu Civillietu tiesas kolēģija vērtē kā labi motivētu un atbilstošu šajā tiesiskajā situācijā piemērojamajām materiālo tiesību normām.

[9.10] Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

[9.10.1] Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b)apakšpunktam par prasījumu par mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas akta, kura summa ir 700 EUR, apstrīdēšanu maksājama valsts nodeva 105 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta d)apakšpunktam par prasījumu par pirkuma līguma, kura summa ir 56 628 EUR, atzīšanu par spēkā neesošu maksājama valsts nodeva 1650,74 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 7.punktu par pieteikumu par prasības nodrošināšanu maksājama valsts nodeva 70 EUR apmērā.

[9.10.2] Ņemot vērā, ka prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts

ienākumos, no atbildētājas SIA "Personal Training" valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva par prasījumu par mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas akta apstrīdēšanu 105 EUR.

Valsts nodeva par prasījumu par pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu 1650,74 EUR piedzenama no abiem atbildētājiem vienādās daļās, t.i., 825,37 EUR no katra. Arī valsts nodeva par prasības nodrošinājuma pieteikumu 70 EUR, piedzenama no abiem atbildētājiem vienādās daļās, t.i., 35 EUR no katra.

[9.10.3] Iztiesāšanas laikā divu instanču tiesās radušies ar tiesas paziņojumu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 20 EUR apmērā *(lietas 3.lapa)*, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu piespriežami no abiem atbildētājiem vienādās daļās valsts ienākumos, t.i., 10 EUR no katra.

[9.11] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.? panta noteikumiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1] , 430., 432., 434.pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

prasību apmierināt.

Atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža /pers. A/, personas kods /personas kods/, un SIA "Personal Training", reģistrācijas numurs 40203219697, 2019. gada 21. augusta mantiskā ieguldījuma pieņemšanas nodošanas aktu daļā par nekustamā īpašuma Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/, kas reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs F/, nodošanu SIA "Personal Training", reģistrācijas numurs 40203219697.

Atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža SIA "Personal Training", reģistrācijas numurs 40203219697, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, 2021. gada 29. janvāra pirkuma līgumu, dzēšot /pers. C/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/, kas reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs F/.

Atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Pērkones ielā, Rīgā, kadastra numurs /numurs A/, kas reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs F/.

Piedzīt no SIA "Personal Training", reģistrācijas numurs 40203219697, valsts labā valsts nodevu 965,37 EUR (deviņi simti sešdesmit pieci *euro*, 37 centi).

Piedzīt no SIA "Personal Training", reģistrācijas numurs 40203219697, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10 EUR (desmit *euro*).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 860,37 EUR (astoņi simti sešdesmit *euro*, 37 centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10 EUR (desmit *euro*).

Noteikt, ka sprieduma labprātīgas izpildes laikā valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV55TREL1060190911200, maksājuma mērķī norādot civillietu identificējošu informāciju.

Noteikt, ka sprieduma labprātīgas izpildes laikā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, konta numurs LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21490, un civillietu identificējoša informācija.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par piedzīto summu samaksu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā un samaksājot drošības naudu 300 EUR Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas Nr.90000068892, Valsts kases kontā Nr.LV83 TREL 8280 0100 0000 0.

Tiesnese referente M.Bebriša

Tiesnese A.Grāvīte

Tiesnese I.Bāliņa